

UTGITT AV NORSK STATISTISK FORENING

INNHold

HØSTENS MØTER I NSF.....	2
Møte i Statistisk Forening i Bergen.....	3
Ansettelse.....	3
Seminar/gjesteforelesninger ved UiO.....	3
Publikasjoner.....	3
Norsk statistikermøte 1985.....	4
Odd Aalen: Statistikeren og virkeligheten.....	6
Nordisk symposium om biometriske problem.....	8
1985 - ASTIN Competition for Young Researchers.....	10
Seminar i bootstrapping.....	11
Internasjonale møter.....	11
Kontingent.....	11
Neste nummer.....	11

HØSTENS MØTER I NSF

Til 1.ste møte, tirsdag 18. september har det lyktes oss å få

Professor RUDOLF E. KALMAN

fra Swiss Federal Institute of Technology (han med Kalmanfilteret)
til å foredra om

"Identification from Real Data"

Professor Kalman er i Oslo som gjest ved sosialøkonomisk institutt i uke 38, og vil også holde et foredrag der onsdag 19 september kl. 14.15.

Møtet med professor Kalman i NSF vil bli holdt i Statistisk Sentralbyrås kantine, Skippergaten 15, 7. etage. Møtet vil begynne kl. 19.30

Høstens 2.dre møte vil bli onsdag 17. oktober, og da vil

Sigmund Kalvenes og Odd Aalen

snakke om

"Statistikerens samarbeid med andre faggrupper"

Møtet vil bli holdt på Norsk Regnesentral, Forskningsv. 1B, og tidspunktet blir kl. 19.30

Til høstens 3.dje og (antagelig) siste møte har vi fått

Eliot Jensen, Televerkets Forskningsinstitutt

til å snakke om

"Stokastiske prosesser og teletrafikken"

Møtet vil bli holdt torsdag 22. november kl. 19.30 på Norsk Regnesentral.

Kryss av tidspunktene på kalenderen din allerede nå. Til de to siste møtene vil vi sende ut påminnelser med mer utførlig informasjon om emnene.

STATISTISK FORENING I BERGEN

holder møte torsdag 27. september kl. 18.30 med foredrag av

dr. scient Jostein Paulsen, Vesta

om "Premiefastsettelse for skadeforsikringer med eksempler fra bilforsikring". Dessuten vil det bli gitt en kort orientering om forsikringsmatematisk utdanning.

Sted: Vesta-Hygea bygget i Fyllingsdalen.

ANSETTELSE

Erik Bølvigen begynte som førsteamanuensis ved matematisk institutt avd. C ved UiO den 1. august.

Svein Ove Samuelson er ansatt som vit.ass samme sted for ett år fra 1. august.

SEMINAR I STATISTIKK/GJESTEFØRELESNINGER VED UiO.

13. september: Nils Lid Hjort (Norsk Regnesentral) om "Kontekstuelle statistiske klassifikasjonsmetoder i fjernanalyse".

27. september: Erik Bølvigen (UiO). Tittel ikke fastlagt.

11. oktober: Ragnar Norberg (UiO). Tittel ikke fastlagt.

25. oktober: Petter Laake (UiO). Tittel ikke fastlagt.

PUBLIKASJONER

Research Reports fra UiO:

No 1/84: Erling Sverdrup: "The method of multiple comparison by a delta-method and its relationship to the likelihood ratio test. General theory and application to multinomial models".

No 2/84: Bent Natvig: "New light on measures of importance of system components".

No 3/84: -----: "Recent Developements in Multistate Reliability".

No 4/84: -----: "Priority Queue".

NORSK STATISTIKERMØTE 1985

Norsk Statistisk Forening (NSF) står som initiativtaker til de norske statistikermøtene. Det første møtet av dette slaget fant sted på Røros i 1979, etterfulgt av møtet i Bø i 1981. Tanken har vært å holde norske møter annethvert år, i de år det ikke holdes et tilsvarende nordisk møte. Det ble ikke avholdt norsk møte i 1983, fordi Norge sto for tur til å arrangere det nordiske møtet året etter. På Bolkesjømøtet i juni 1984 ble så Statistisk Forening i Bergen (SFB) utfordret til å stå for det tekniske arrangement for et norsk møte i 1985. Oppdraget ble formelt gitt av styret i NSF i august, og styret i SFB har påtatt seg oppgaven som arrangementskomité med sikte på å avholde møtet i juni 1985.

NSF har også satt ned en programkomité, bestående av:

Grete U. Fenstad, Mat.inst., Universitetet i Oslo
Erik Mohn, Norsk Regnesentral, Oslo
Marvin Rausand, SINTEF, Trondheim
Dag Tjøstheim, Mat.inst., Universitetet i Bergen

Synspunkter angående opplegget og ønske om konkrete programposter bes meddelt et av medlemmene i programkomitéen. Det gjelder f.eks. tema for hovedforedrag med inviterte foredragsholdere, diskusjonstemaer av faglig eller fag-politisk natur. Du bør også begynne å planlegge eventuelle individuelle bidrag.

Vi er nok kommet noe senere i gang med planleggingen av dette møtet enn ønskelig var, og det bør handles raskt. Alle norske statistikere bør føle et ansvar for å komponere et møteprogram som kan styrke vårt faglige fellesskap.

for arr.komitéen
Jostein Lillestøl
(sign.)

for programkomitéen
Dag Tjøstheim
(sign.)

Som sekretær for begge komitéene fungerer:

Knut Meen, Mat.inst., Universitetet i Bergen, 5014 Bergen.

NORSK STATISTIKERMØTE GODØYSUND 1985

Møtet vil bli holdt på Godøysund Fjordhotel f.o.m. onsdag 12. juni t.o.m. fredag 14. juni 1985, med ankomst tirsdag 11. juni om kvelden og avreise fredag 14. juni etter lunch.

Godøysund ligger på nordspissen av Tysnes i Hordaland, 35 km. sør for Bergen. For reisende med fly eller tog til Bergen, vil adkomsten kunne skje med buss fra Buss-stasjonen i Bergen til Os på sydspissen av Bergenshalvøen, hvor hotellets skyssbåt henter. Overfarten tar ca. 40 minutter. Nærmere detaljer om avganger og alternative reisemåter følger senere.

Godøysund Fjordhotel ligger på en privat øy i et vakkert øylandskap. Hotellet består av flere bygninger i et stort parkanlegg med frodig vegetasjon, idylliske stier og broer. Det er gode bade- og fiskemuligheter i sjø, sjølaks kan fiskes fra hotellets egen innhegning. Alle rom har dusj/toalett. Baren har alle rettigheter. Pensjonsprisen blir trolig kr. 310,- pr. døgn i dobbeltrom og kr. 360,- pr. døgn i enkeltrom.

Informasjon om programmet og påmeldingsskjema blir utsendt senere, bl.a. i meldingsbladet TG.

Reserver tidspunktet, søk om reisepenger, og vær velkommen til Godøysund i juni 1985!

For arr.komitéen

Jostein Lillestøl
(sign.)

Bergen, august 1984.

Statistikeren og virkeligheten.

Bladet Tilfeldig Gang er et meget fint tiltak. Meningen med bladet er vel blant annet at det skal fungere som et organ for diskusjon mellom statistikere, noe forrige nummer la opp til på en bra måte. Her vil jeg tillate meg å ta opp et annet emne som det sikkert er delte meninger om, nemlig innholdet av statistiker-utdannelsen.

Faget vårt kan vel sees som en gren av den anvendte matematikk. Det er derfor helt naturlig at utdannelsen av statistikere ved universitetene gir mye plass til fagets matematisk-statistiske fundament. Det er beherskelsen av dette fundamentet som først og fremst skiller fagstatistikere ut som en egen profesjonsgruppe, til forskjell fra alle dem som i større eller mindre grad kan bruke de statistiske metoder uten å ha noen dypere forståelse av dem. Det er derfor, etter min mening, avgjørende at utdannelsen beholder sin presise matematiske karakter. Det er bare statistikere med denne grundige utdanning som kan bidra til å minske den omfattende misbruken av statistikken som skjer på mange felter.

Etter disse rosende ord til de eksisterende utdannelsesformer, vil jeg gå over til å se på det jeg oppfatter som en viktig mangel ved dem slik de praktiseres enkelte steder. Det jeg savner er et visst innslag av praktisk statistikk. Min erfaring er at statistikkfaget fortoner seg helt annerledes, får et mye rikere innhold, når det brukes på problemer hentet fra virkeligheten. For å sette det litt på spissen, vil jeg si at den matematiske statistikken er beingrinda som må suppleres med kjøtt og blod før det blir levende liv ut av det hele. Den praktiske erfaring viser en hva faget kan brukes til - og dets begrensninger. Aspekter, som kanskje fra et rent matematisk synspunkt virker uinteressante, får en ny betydning i den praktiske virkelighet.

Et viktig moment i denne sammenhengen, er at det i dag er blitt så mye lettere å arbeide som praktisk statistiker. Dette skyldes alle de forskjellige statistikkpakkene som nå er tilgjengelige. Min erfaring med enkelte av disse pakkene er meget god. De har selvfølgelig også sine forskjellige svakheter, men ofte synes jeg disse fremheves for mye i statistikeres omtale av pakkene. Stort sett synes jeg de er glimrende hjelpemidler.

Et visst innslag av praktisk statistikk ville for det første

berike utdannelsen. For det andre synes jeg en arbeidsgiver bør ha rett til å forvente at en statistiker med hovedfag fra et av universitetene, har en viss peiling på fagets praktiske aspekter. Hvis vedkommende aldri har bearbeidet et datamateriale, aldri brukt noen av statistikkpakkene, og aldri har satt opp en statistisk modell for et virkelig problem, da står han eller hun meget svakt i sitt første møte med statistikeryrket. Dette forhindrer selvfølgelig ikke at vedkommende etterpå kan lære seg disse tingene, og at mye av den praktiske erfaring må tilegnes i utøvelsen av yrket. Men det er rimelig at utdannelsen i seg selv gir et visst grunnlag for det praktiske statistikkarbeidet.

Den naturlige innvending mot disse betraktninger er at det ikke vil være plass for praktisk statistikk uten at utdannelsens matematisk-statistiske karakter svekkes. Det tror jeg ikke uten videre holder stikk. Jeg tror elementer av anvendelse kan integreres i eksisterende kurser. Dessuten behøver et tilleggsinnslag av praktisk statistikk ikke nødvendigvis å bli veldig tidkrevende. En kan også tenke i retning av et videre- eller etterutdannelsestilbud.

Statistikken er et redskap, og ikke et mål i seg selv. En bør ikke bli så opptatt av å studere selve redskapet i detaljer at en ikke har øye for hva redskapet skal brukes til. Særlig burde dette gjelde i utdannelsen.

Odd Aalen

NORDISK SYMPOSIUM
OM
BIOMETRISKE PROBLEMER I POPULASJONSBIOLOGI

Nordisk seksjon av Biometric Society står som arrangør av dette symposium som vil finne sted på Leangkollen utenfor Oslo den 14-15 januar 1985. Ankomst vil finne sted den 13.januar.

Det vil bli sesjoner for inviterte foredrag og for anmeldte bidrag. Det foreløpige program er angitt nedenfor. Det er fortsatt plass for enkelte korte bidrag.

Konferansegebyr vil bli ca. kr.400,-. Oppholdet, inkl. full pensjon koster kr.510,- pr. døgn.

Anmeldelsesfrist, eventuelt for eget bidrag, er 15.oktober 1984. Anmeldelse sendes til Jon Stene, Statistisk Institut, Københavns Universitet, Studiestræde 6, DK-1455 København K, Danmark, tlf. 095451 - 152166.

Foreløpig program.

Magnar Aksland, Institutt for fiskeribiologi, Norges Fiskerihøgskole, Universitetet i Bergen:

Estimering av fiskebestandsstørrelser, om noen statistiske problem i fiskeriakustikk.

Roy Anderson, Zoology Department, Imperial College, London University:

Tittel foreløpig ikke fastlagt.

Freddy Bugge Christiansen, Institut for Genetik og Økologi, Aarhus Universitet:

Tittel foreløpig ikke fastlagt.

R.M. Cormack, Department of Statistics, University of St. Andrews,
Scotland:

Some aspects of estimating perimeters of an animal population.

Steinar Engen, Matematisk Institut, Universitetet i Trondheim, NLH.
Optimal foraging theory: a set-theoretic approach.

Johan Fellman, Populationsgenetiska avdelingen, Samfundet Folkhälsans
genetiska Institut, Helsingfors:
Faktorer som påverkar tvilling - fødselsfrekvensen.

Bertil Matérn, Avdelningen för skoglig biometri, Sveriges Lantbruks-
universitet, Stockholm:
Sampling problem för biologiska populationer i planet.

Mats Rudemo, Institut for Matematik og Statistik, Den Kgl. Veteri-
nær- og landbohøjskole, København:
Statistisk analys av fluktuationer i fågelpopulationer.

Tore Schweder, Sosialøkonomisk Institutt, Universitetet i Oslo.
Micromodelling for statistical purposes.

Tore Slagsvold, Zoologisk Museum, Universitetet i Oslo:
Fisher's theory on sex ratio: evidence from birds.

Jon Stene, Statistisk Institut, Københavns Universitet:
Betydningen av farens og morens alder for fødsel av barn
med kromosomabnormiteter.

Nils Chr. Stenseth, Zoologisk Institutt, Universitetet i Oslo:
Survivorship curves in extinct and living taxonomic groups.

Karl I. Ugland, Zoologisk Institutt, Universitetet i Oslo:
A general change - in - ratio method with application to
the New Foundland harp seal population.

1985 - ASTIN COMPETITION FOR YOUNG RESEARCHERS

ASTIN (Actuarial Studies in Non-Life Insurance) is a section of the International Actuarial Association that has as its main objective the promotion of actuarial research, particularly in non-life insurance.

The Committee of ASTIN has decided to initiate a competition for Young Researchers, in which prizes will be awarded for the three best papers in actuarial science submitted to the ASTIN Bulletin before May 1st, 1985.

The competition is open to anyone of any nationality, whether or not employed in the insurance industry, whether or not holding a degree in actuarial science. The only condition is that participants should be born after April 30, 1952.

Entries must be typewritten and may be in English or French. Participation in the competition implies automatic submission of the essay to the ASTIN Bulletin. Thus, it implies that the paper contains original unpublished work and is not being submitted for publication elsewhere. The paper should not exceed 25 typewritten pages in length. Ph.D. theses are not acceptable. Authors should follow the "Instructions to Authors" of the ASTIN Bulletin, to be found on the back cover of a recent issue.

Entries must be in the hands of the Editor of ASTIN, Mr. P.ter BERG, Hildebrandhove 38, 2726 AW Zoetermeer, Netherlands, not later than May 1st, 1985.

Entries must be submitted under a pseudonym. Under the same cover, but in a separate sealed envelope, a note is to be enclosed repeating the pseudonym and giving the name, address, occupation, and age of the author(s).

A jury, composed of industrial and academic researchers, will select the three best entries. The winners will then be invited, at ASTIN's expense, to attend the 18th ASTIN Colloquium, to be held in Biarritz, France, October 6-10, 1985 where the selected papers will be presented in a special session. The final awards will be announced at the end of that session, the jury taking into account both the quality of the paper and the presentation.

If the paper is written by several authors, ASTIN will only meet the travel expenses of one of the authors. In any case, winners are expected to keep their travel expenses at a reasonable level (i.e. by travelling on discount fares).

The three prize-winning papers will subsequently be published in a special issue of the ASTIN Bulletin, together with other competition entries accepted for publication.

SEMINAR I BOOTSTRAPING.

Bradley Efron har etter invitasjon fra NSF sagt ja til å holde et kurs om bootstrapping. Kurset vil antagelig bli holdt i Oslo i begynnelsen av mai neste år. En komite bestående av Knut Liestøl, Eivind Damsleth og Anders Rygh Swensen arbeider med saken. Et senere nummer av TG vil inneholde mer om opplegget.

INTERNASJONALE MØTER

1-st European Biometric Conference holdes i Budapest, Ungarn 1-4 april 1985. Interresserte kan henvende seg enten til TG's redaksjon eller til
Dr. János Sváb, Secretary of the Hungarian Group of
the Biometric Society
H-2462 Martonvásár, P.O.B. 19
MTA Mg.KI.
Hungary

International Conference on Foundations of Statistical Inference:
Applications in Medicine, Social Sciences and Industry.
Konferansen holdes på Hebrew University of Jerusalem i tiden 15-18 desember 1985 (kan bli endret til 9-12 desember).

Interresserte kan henvende seg enten til
Professor Harald Goldstein, Sosialøkonomisk Institutt
P.B.1095, Blindern
0317 Oslo 3

eller direkte til
Professor Yoel Haitovsky, Departement of Statistics
Hebrew University
Jerusalem
Israel 91905

KONTINGENT

Vi minner alle medlemmer som ikke har betalt kontingent for 1984 om å gjøre dette. Kontingenten er kr. 25 og kan sendes til

Norsk Statistisk Forening
Postgirokonto 5 15 10 55

NESTE NUMMER

Vi regner med å få utdet fjerde nummeret av TG ca. 1. desember
Deadline for stoff som skal være med setter vi til 15.november. Redaksjonens adresse er

TG v/Johan Haldal
Statistisk Sentralbyrå
Postboks 8131, Dep
0033 Oslo 1